

Arkivsaksid 15/1419

Merknader til dispensasjon fra arealformålet i kommuneplanen og konsekvensutgreiing for flytting av Blom Fiskeoppdrett fra Laksevika til Trollholet.

1. Kommuneplanen

Meland kommune mottok 14.04.2015 søknad fra Blom Fiskeoppdrett AS om dispensasjon fra kommuneplanen sin arealdel, for å flytte oppdrettsanlegg frå Laksevika ved Hjertås, til et område ved Holmeknappen som var avsatt til «*Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone.*»

I juni 2015 ble ny arealdel i kommuneplanen vedtatt av kommunestyret, og gjort gjeldende for perioden 2015 – 2026. Omsøkte område ved Holmeknappen, som nå er ønsket endret til Trollholet, ble da, som i forrige kommuneplan, avsatt til «*Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone.*» Dette er ikke forenelig med et fiskeoppdrettsanlegg.

Rullering av kommuneplanen er den prosessen som skal sikre den grad av medvirkning, diskusjon og helhet som er nødvendig for å ta hensyn til så vel miljømessige, allmenne og private interesser slike store tiltak bringer med seg.

Formålet med kommuneplanen er å skape forutsigbar og langsiktig politikk og arealbruk for kommunen sine innbyggere. At det nevnte anlegget ikke bare ønsker å forflytte seg, men samtidig doble sin kapasitet, og mangedoble båndlagt areal, virker derfor urimelig å kjøre som en dispensasjonssak.

Fiskeridirektoratets egne retningslinjer for sjøareal og kystsoneplanlegging fastslår sågar at «Kommunar som ligg i same straum- og fjordsystem bør legge til rette for interkommunal planlegging»

2. Risiko- og Sårbarhetsanalyse

Kommunestyret i Meland vedtok i 2013 Overordnet Risiko- og Sårbarhetsanalyse (ROS) for kommunen.

I punkt 3.1.1 (Fiskesjukdomar) anføres at «Sannsyn for smittespreiing frå oppdrett i kommunen er lite (S3) og det er lite sannsyn for overføring av smitte til villaks. Årsaka er få oppdrettsanlegg, stor avstand mellom anlegga, gunstige straumtilhøve, ingen lakseelvar i kommunen, ingen kjent passering av villaks til og frå elvane i Modalen, Vaksdal og Osterøy».

Fylkesmannen har i skriv av 24.november 2015 til Meland Kommune påpekt at Herdlafjorden er i utvandningsruten til Vossolaksen, og at den vil være utsatt for eventuell spredning av sykdom fra anlegget.

Selv uten denne viktige informasjonen er konsekvenser for miljøet dersom sykdom bryter ut, vurdert til moderate (K2) i ROS-analysen. Mulige risikoreduserende tiltak er identifiserte til «å holde oppdrett på forsvarlig nivå, og være nøye med plassering av eventuelle nye anlegg i kommuneplanen». Samme ROS-analyse slår fast at anleggene i Meland har problem med lus, og at det er sannsynlig at det vil oppstå smitte.

Konsekvenser ved rømming av fisk er angitt å være alvorlige for miljøet (K2), men sannsynligheten for rømming ble i 2013 vurdert til liten, grunnet «lite oppdrett og små anlegg».

Verdt å merke seg i ROS-analysen er at sannsynlighet for rømming øker ved stor tetthet av oppdrett, og når anleggene er store.

Fiskeridirektoratet mottok rapporter om i overkant av 156.000 rømte fisk i 2015 for Hordaland alene.

3. Manglende høringsparter

Vanlig saksgang ved dispensasjonssøknad er at kommunen sender kopi av søknad fra tiltakshaver inkludert egen vurdering til forhåndsuttalelse til berørte statlige myndigheter som gir sin vurdering. Plan- og bygningsloven § 19-2 sier at kommunen ikke bør gi dispensasjon dersom berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssaken. Det fremkommer ikke av utsendelsen av denne høringen at Forsvaret er bedt om å gi sin vurdering. Da nettopp Forsvarets behov er blant hovedargumentene for flytting fra nåværende plassering, fremstår det som rimelig at det gjøres kjent om foreslått ny plassering, utvidelse og utforming over og under vann skaper en utfordring for Forsvarets virksomhet.

I 2013 fikk Blom Fiskeoppdrett avslag på søknad om dispensasjon fra kommeplanen i Askøy kommune, da de ønsket å flytte et annet fiskeoppdrett til Slettevik, tvers over fjorden fra Holmeknappen. Selv om omsøkte posisjon også den gangen var utenfor militært forbudsområde, var Forsvarets uttale slik:

«I tilknytning til det militære forbudsområdet i sjø, har Forsvaret oppgaver og virksomheter som politiske myndigheter krever oppretthold og videreført. Hovedoppgavene foregår innen feltets avgrensning, men virksomheten vil kunne påvirkes uheldig på grunn av økt trafikk for å betjene anlegget, dersom det etableres akvakulturanlegg i umiddelbar nærhet. Det vil også være aktivitet i feltet som kan skade fisken i anlegget, dersom dette plasseres i nærheten av sonen. Dette er en problematikk som ikke er synliggjort i plangrunnlaget, all den tid hovedformålet i kommuneplanen for det aktuelle området spesifikt ikke tillater etablering av akvakulturanlegg. Når det nå søkes om dispensasjon fra formålet med den hensikt å etablere et anlegg i tilgrensende område må Forsvarsbygg opplyse om at dette tiltaket ikke kan godtas av Forsvaret og be om at kommunen i den videre planleggingen av bruk av areal ikke legger opp til konflikt, ved å gi en dispensasjon som omsøkt. Forsvarsbygg ønsker ikke at det gis dispensasjon i et område der tiltaket ikke er ønsket.»

4. Manglende varsling av beboere i nærmeste byggefelt.

Det omsøkte anlegget vil i båndlagt areal ikke bare overstige nærmeste byggefelt (Dalemarka), men også på ulike vis påvirke dette. Avstanden til byggefeltet er estimert til 600 meter. Når det samtidig i konsekvens-utredningen beskrives at det kan bli endringer i endelig plassering av anlegget, er det ikke holdbart at ikke alle innbyggere i boligfeltet er på listen over postmottakere av høringen. Ser en intensjonen med kommuneplan i kontrast til dispensasjonssøknadens noe vilkårlige og mangelfulle høringsutsendelse, forsterkes dette inntrykket.

5. Støy

Konsekvensutredningen beskriver at anlegget vil avgi lyd. Det presenteres imidlertid noen fysiske forhold som skal dempe dette. Vi kan dessverre ikke kjenne oss igjen i disse forholdene.

Den beskrevne «åsryggen mellom busetnad og anlegg» som skal gi naturlig skjerming, finnes ikke. «Ein forholdsvis tett barskog» som delvis skal skjerme anlegget og «trulig vil verka dempende på lydforureiningen frå anlegget», finnes heller ikke.

At lyden vil bli redusert med økende avstand er så, men vindretningen i Dalemarka følger fjordens orientering. Vind og trekk kommer derfor enten fra SØR-ØST eller NORD-VEST. Dette medfører at rundt halvparten av tiden vil vindretningen fremføre og forsterke lyden som kommer fra anlegget. Vi har soverom med tilhørende terrasse mot den omsøkte plasseringen. Vi merker godt hvordan lyd fra sjøen bærer opp til oss fra retningen anlegget vil komme, og dette påvirker søvnkvaliteten allerede ved aktiviteter i fjorden.

At Forsvaret tidvis øver og seiler med tilhørende støy på kveld og natt er en dyd av nødvendighet, den støyen aksepterer vi. Å legge et kommersielt fiskeindustrieanlegg med støy fra aggregat, foring, båttrafikk og evt notvasking tett opp i et boligfelt er noe helt annet.

Vi er derfor veldig bekymret for en ytterligere støykilde i fjorden, som også vil være vedvarende og gjentakende året rundt. Støy fra anlegget vil gi dårlig kvalitet på nattesøvn, som er avgjørende for å kunne fungere i arbeidsliv og utføre daglige plikter. Vindu/terrassedør på soverom er åpent året rundt på nattestid, og da vil støy fra anlegg bli en meget stor belastning.

En viktig grunn til at vi valgte å bosette oss i Dalemarka er nettopp disse rolige omgivelsene, hvilket gjeldende arealplan, samt ny arealplan, legger opp til å videreføre!

6. Utsikt og lys

Barskogen som vil «virke som en buffer mellom bustadfelt og anlegg» finnes ikke.

Vedlagt bildemateriale viser dette meget tydelig.

Konsekvensutgreiingen sier at anlegget vil være synlig fra boligfeltet, men at det er likevel ikke er grunn til å tro at det vil være en uakseptabel påvirkning fra anlegget på disse husene, i og med at husene i Dalemarka er orientert mer mot sør, og området mellom boligfeltet og den nye anleggsplasseringen er skogkledd med tett barskog.

I tillegg til at skogen altså ikke finnes, blir belastningen ekstra stor for de nærmeste husene, herunder oss. Disse er nemlig orientert mot vest. Vår egen bolig har hovedutsikt, hage og terrasse mot vest. Mot SØR har vi en kolle i møne-høyde som hindrer sikt den veien.

Anlegget vil legge seg midt i vår hovedutsikt, og midt i kveldssolen/solnedgangen.

Vi merker derfor allerede i dag godt de arbeidsfartøy som ligger både kveld og natt ved anlegget ute ved Laksevika. Ved flere anledninger har det lyst så kraftig fra eksisterende plassering, at det har fremstått som husbrann på Hjertås. En titt i kikkerten har hver gang bekreftet at det gjelder anleggsfartøy som utfører arbeid i Laksevika. Når anlegget skal komme såpass mye nærmere, og dobles i produksjon, er det all grunn til å være uenige i konsekvensanalysens påstand om at lyskildene på anlegget ikke vil være sjenerende for oss som er bosatte i nærheten.

7. Lukt

Vi har erfaring fra fiskeoppdrett i tilsvarende avstand fra familiehytte som den omsøkte plasseringen i Trollholet. Vi har til tider plages av kraftig lukt fra anlegget. Vi ønsker ikke å bli utsatt for dette i boligfeltet, spesielt når vi rundt halve tiden har vindretning fra anlegget mot Dalemarka.

8. Verditap

Boligene i feltet har vært veldig attraktive ved salg, og mange har blitt solgt langt over takst. Vi setter dette i sammenheng med den flotte utsikten vi har i området, fredelige omgivelser og rekreasjonsområder. Om anlegget får gjennomslag til å flytte hit, har vi sterk grunn til å tro at området vil oppfattes som mindre attraktivt, hus i området vil falle i verdi, og da spesielt hus som får anlegget «inn i stuen»

9. Dyrelivet

Det går hjortetrekk ned til Trollholet fra Utsikten og Dale. Topografien og bosettingen langs strandlinjen på søndre del av Holsnøy, gjør trolig dette eneste punkt hjorten kan krysse fjorden sør av Fløksand.

I skriv fra Askøy Kommune av 23.oktober 2013, arkivsaknr 2013/4908-15, oppgis det at det er registrert et hjortetrekk fra Stigsneset ved Slettevika mot Meland i Naturbasen.

Dette er trolig et av evt. flere korresponderende oppstigningspunkt på Askøy sin side av fjorden.

Det vises til oppgaven «Fjorden: Ikke alltid en barriere for norsk hjort» av Andreas Furnes Fjærli, avlagt ved Høgskolen i Hedmark 2014 at hjorten er svært tolerant ovenfor økt menneskelig aktivitet i korte perioder slik som Trollholet i dag utnyttes til rekreasjon, og at det er grunn til å tro at hjorten bryr seg lite om menneskelige installasjoner. Han finner imidlertid at det er vår aktivitet som vil være det forstyrrende elementet. I tillegg til menneskelig tilstedeværelse vil trolig biltrafikk og båttrafikk være faktorer som har en viss innvirkning på trekkadferden til hjort som krysser fjorder, for ikke å nevne kontinuerlig og intervallmessig støy fra anlegget, og omfattende merder som sperrer fjorden.

Uten å være mer enn normalt interessert i fuglelivet må vi få frem at vi regelmessig observerer havørn, hubro, skarv og falk i nabolaget, og spesielt i områdene bort mot Utsikten/Trollhola.

Vi frykter hvilken belastning anlegget vil medføre for dyreliv, evt hekkeplasser og arts mangfold i området.

10. Rekreasjonsområdet

Ved plassering av anlegg ved Trollholet vil våre flotte turområder bli berørt. Støy, lys og aktivitet fra anlegget vil gi en stor demper på idyllen og roen en opplever her. Dette er turstier som blir benyttet daglig av beboerne i området.

Trollholet er benyttet til fiske og bading, og er eneste sted i nærområdet der en kommer seg ned til sjønivå og kan nyte fred og ro ved havet. Mange kommer også til med båt, for å fiske eller bade ved Trollholet. Dette vil et anlegg sette stopper for.

Vi er sterkt kritisk til at anlegget plasseres ved Trollhola.

Mvh

Ørjan Kristiansen & Marianne Toppe

Dalemarka 127

(Vedlegg: 2 bilder)

(Bilde fra stue – hovedutsikt er mot Trollhola)

(Bilde fra soveromsveranda – også vendt mot Trollhola)